

DÜNYA GENELİNDE COVID-19 OLAYLARI HIZLA ARTIYOR

ECDC'nin¹ bugün açıkladığı verilere göre dünya genelinde, günlük ölüm sayıları tedricen azalırken olay sayıları sürekli artmaktadır.

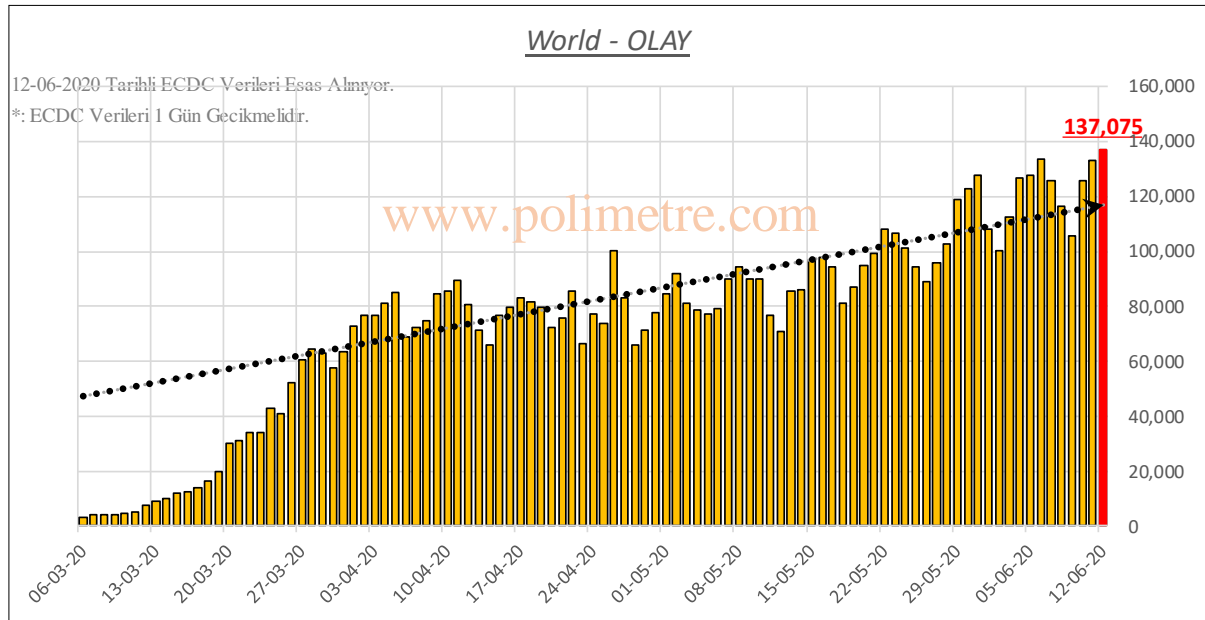
Bugün dünyadaki toplam olay sayısı 137,075 olarak gerçekleşti (Şekil 1).

Bu değer COVID-19 olaylarının açıklanmaya başlandığı 31-12-2019 tarihinden bu yana açıklanan en büyük olay sayısıdır.

Bundan önceki en büyük sayı da 6-Haziran günü 133,510 olarak açıklanmıştı.

Üstelik işin kaygı veren bir başka yanı da son 16 gündür sürekli olarak 100 binin üzerinde olay sayısı açıklanıyor olmasıdır.

Eğilim hattı² da (kesikli çizgi) artışı göstermektedir.

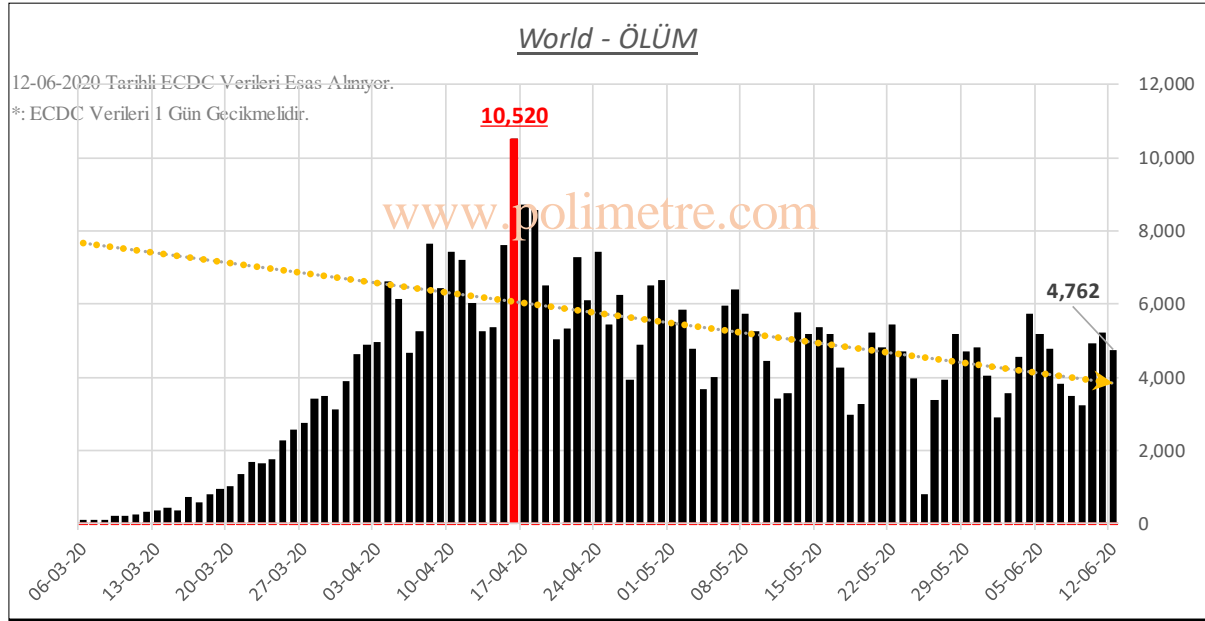

Şekil 1: Dünya'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

¹ "European Centre for Disease Prevention and Control" (Avrupa Hastalık Önlem ve Kontrol Merkezi)

² "Trend line" anlamında kullanılmaktadır

GÜNLÜK ÖLÜM SAYILARI AZALIYOR

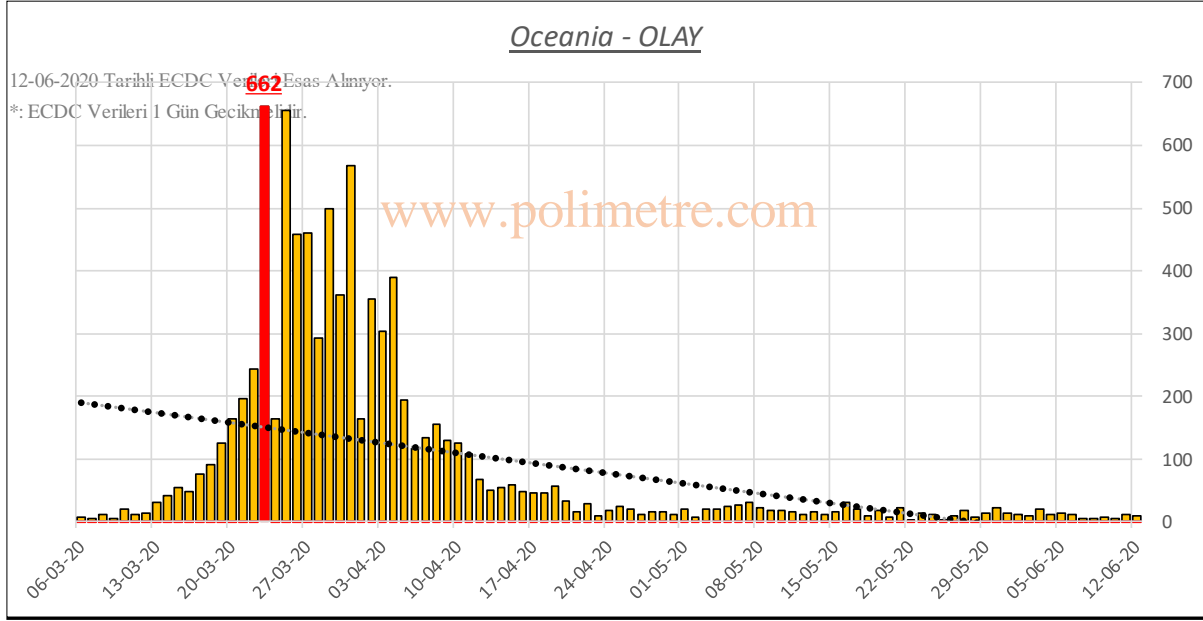

Şekil 2: Dünya'daki COVID-19 Kaynaklı Ölümün Zamana Dağılımı

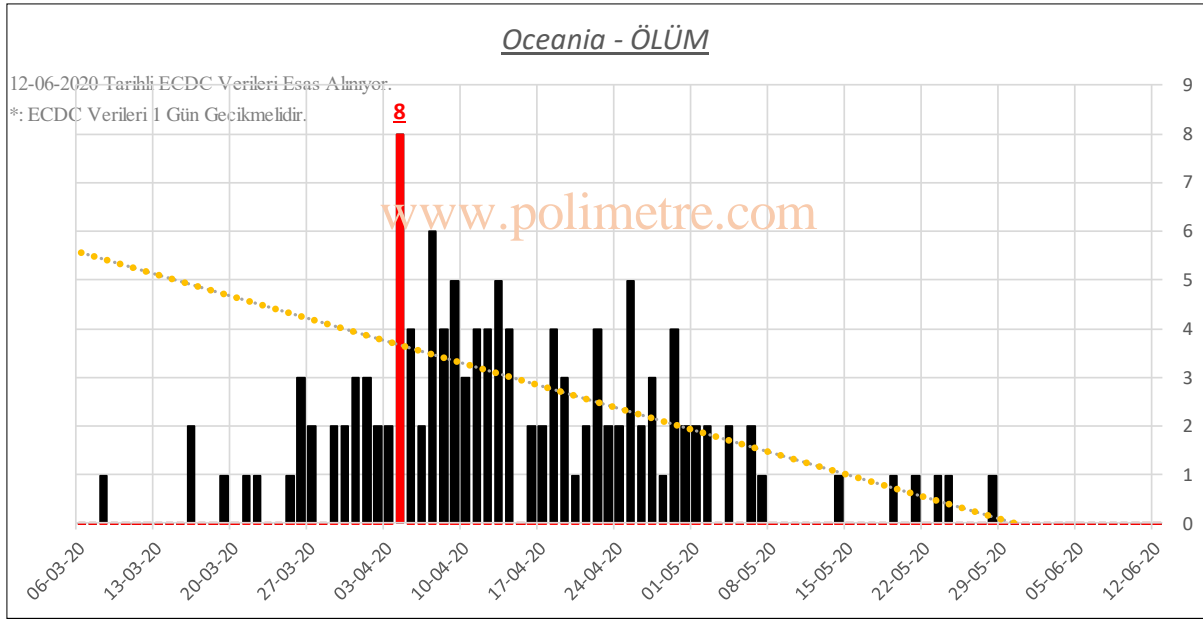
16-Nisan'da 10,520 olarak rapor edilen günlük ölüm sayısını takiben, ölüm sayıları sürekli azalarak bugün 4,762 olarak açıklandı.

Artan olayların ölümlere dönüşmemesi dileğimizdir. Aksi halde yakın gelecekte ölüm eğrisinin yukarı doğru yönelmesi beklenebilir.

OKYANUSYA

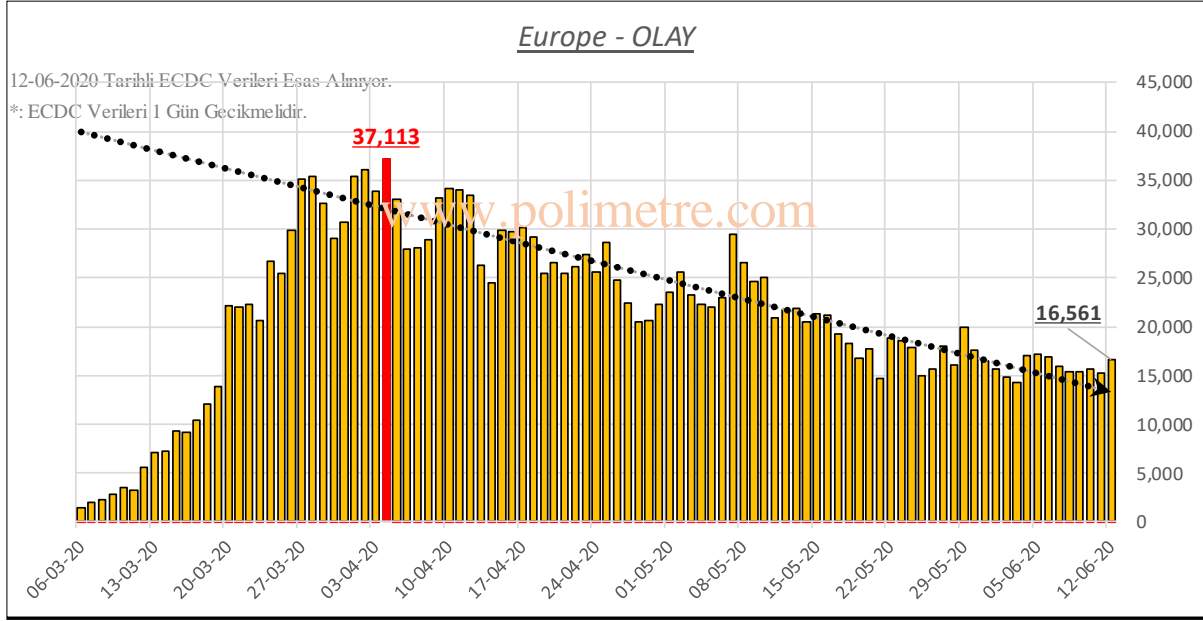
Şekil 3: Okyanusya'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

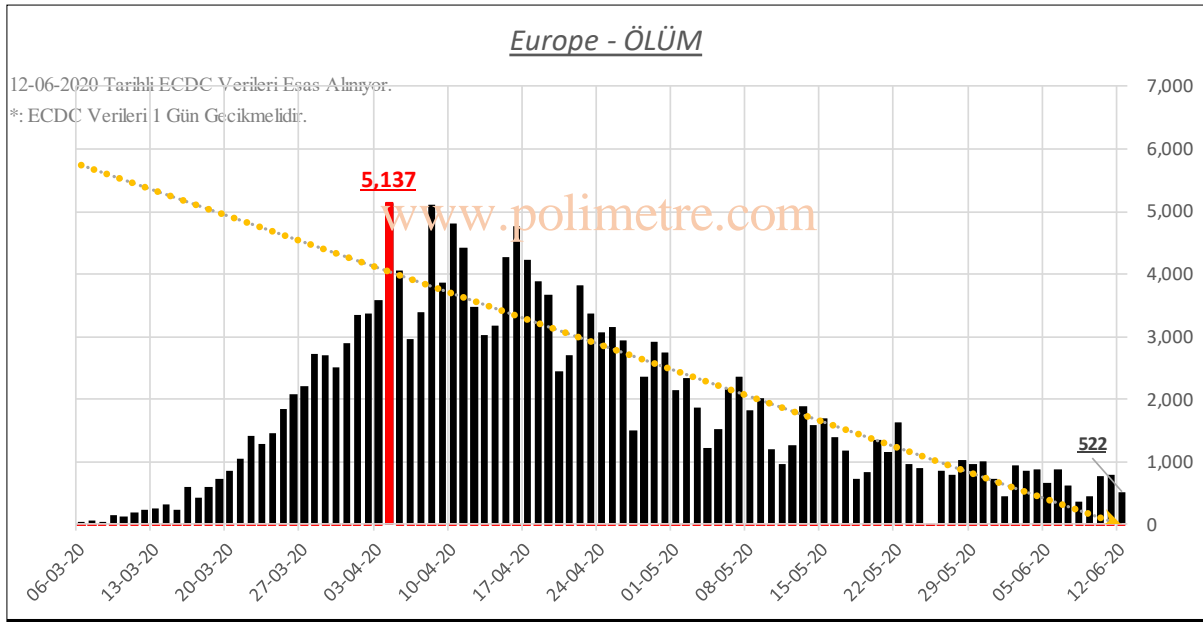
Şekil 4: Okyanusya'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

Şekil 3 ve Şekil 4 Okyanusya'da olayların büyük ölçüde, ölümlerin tamamen bittiğini göstermektedir. COVID-19 un ilk Okyanusya'da sona ermesinin sebebi denizlerle izole edilmiş olması ve nüfus yoğunluğunun düşüklüğü ile açıklanabilir.

AVRUPA

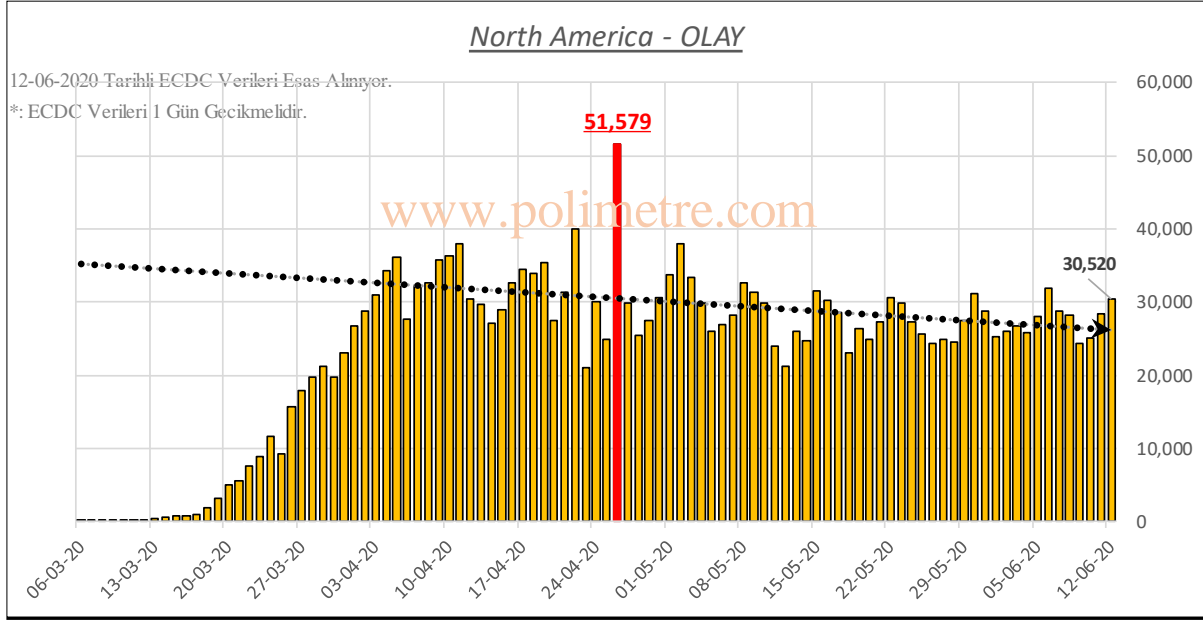
Şekil 5: Avrupa'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

Şekil 6: Avrupa'daki COVID-19 Kaynaklı Ölümün Zamana Dağılımı

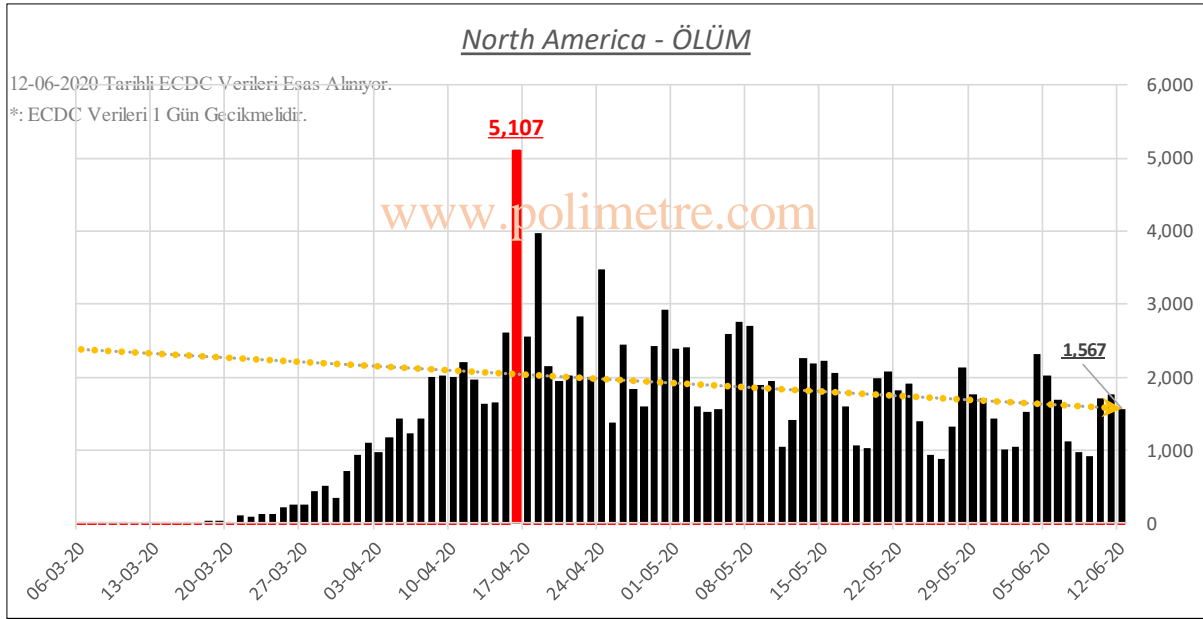
Avrupa'da olaylar ve ölümler azalmaktadır. Olaylar ve ölümlerde Nisan-2020 başında tepe noktasına ulaşıldıktan sonra her 2 eğri de inişi geçmiştir. Tepe noktasından bu güne olaylardaki azalma yaklaşık %55 olmasına karşılık, ölümlerdeki azalma yaklaşık %85 dir. Bu da Avrupa Ülkeleri'nin ölümlerin önüne geçmekte hastalığa yakalanmayı engellemekten daha başarılı olduklarını göstermektedir.

KUZEY AMERİKA

Şekil 7: Kuzey Amerika'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

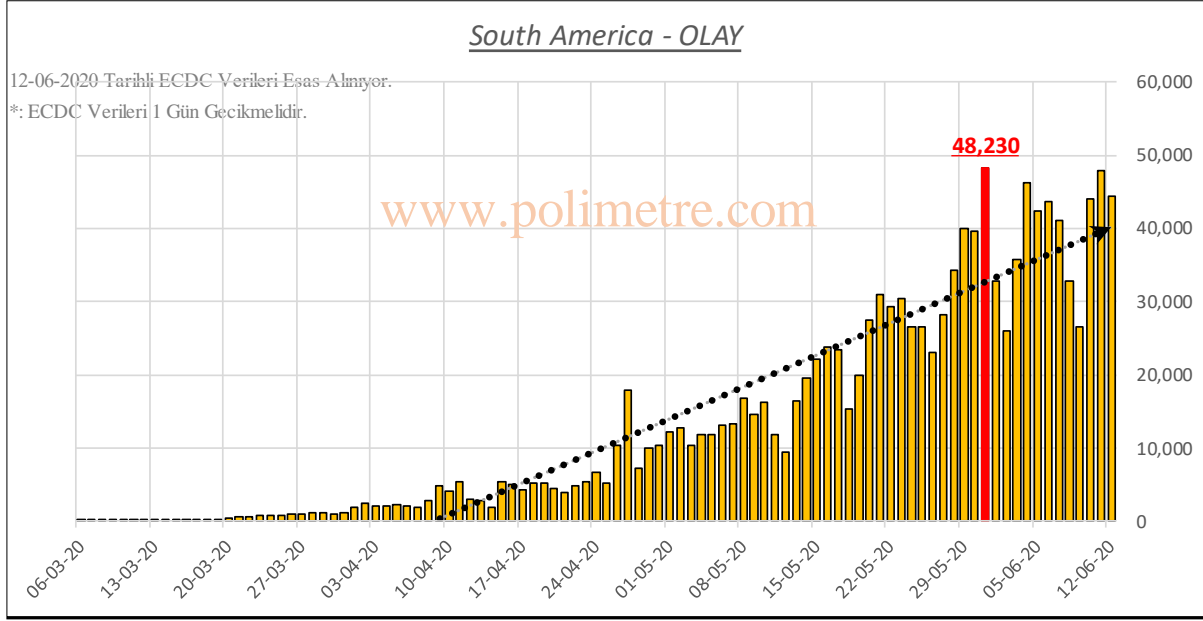
Kuzey Amerika'da olaylar yavaş bir hızla azalmakta ancak sürmektedir.

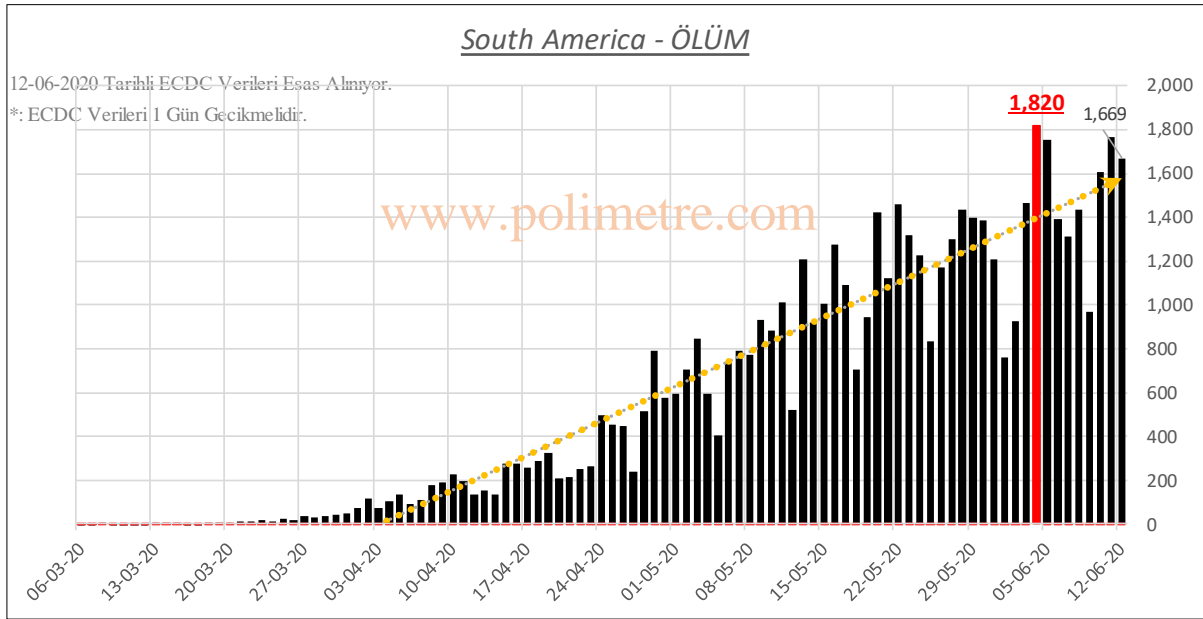
Şekil 8: Kuzey Amerika'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

Kuzey Amerika'da ölümler de yavaş bir hızla azalmaktadır.

GÜNEY AMERİKA

Şekil 9: Güney Amerika'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

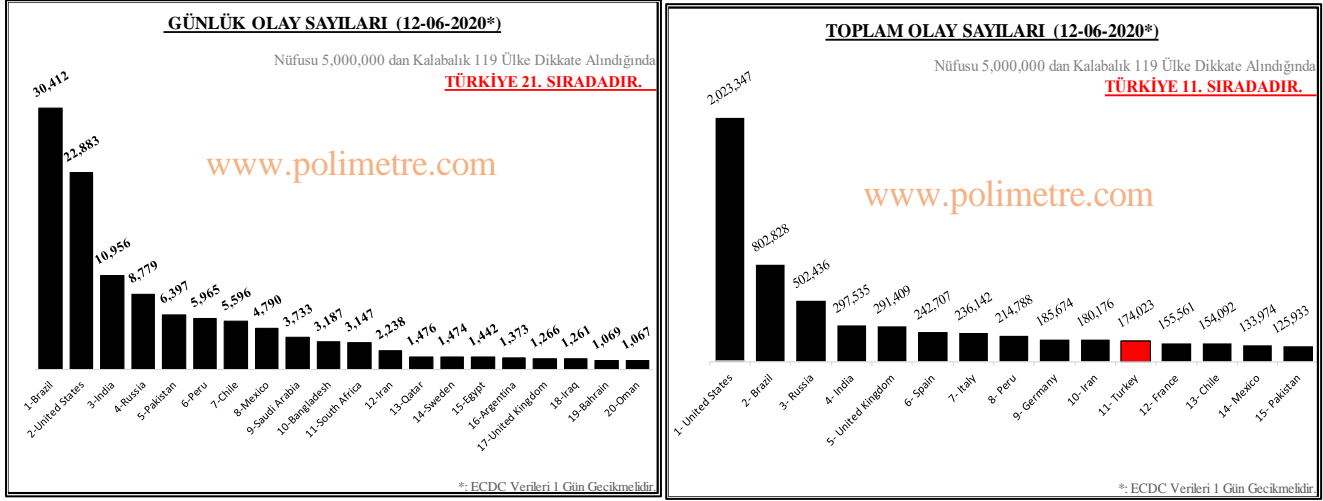

Şekil 10: Güney Amerika'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

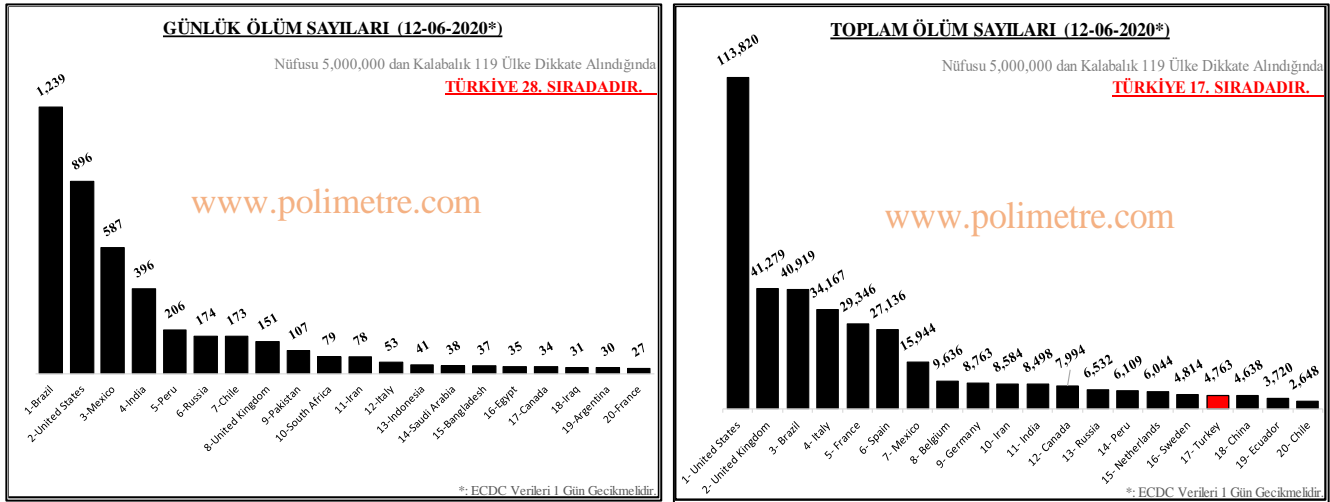
Güney Amerika'da olaylar ve ölümler hızla artmaktadır. Henüz tepe noktasına ulaşılmamıştır. Bu kıtada özellikle Brezilya bugünkü ölüm ve olay sayılarında dünyada 1. olmuştur. Ayrıca Olay ve ölüm sayılarında, Peru, Şili, Meksika ilk 10 ülke içindedir. (Bugünkü olay sayısı itibariyle Türkiye 21. ölüm sayısı itibari ile de 28. Sıradadır.)

Güney Amerika Kıtası kırmızı alarm vermektedir.

GÜNLÜK ve TOPLAM, OLAY ve ÖLÜM SIRALAMASINDA ÖN SIRADAKİ ÜLKELER

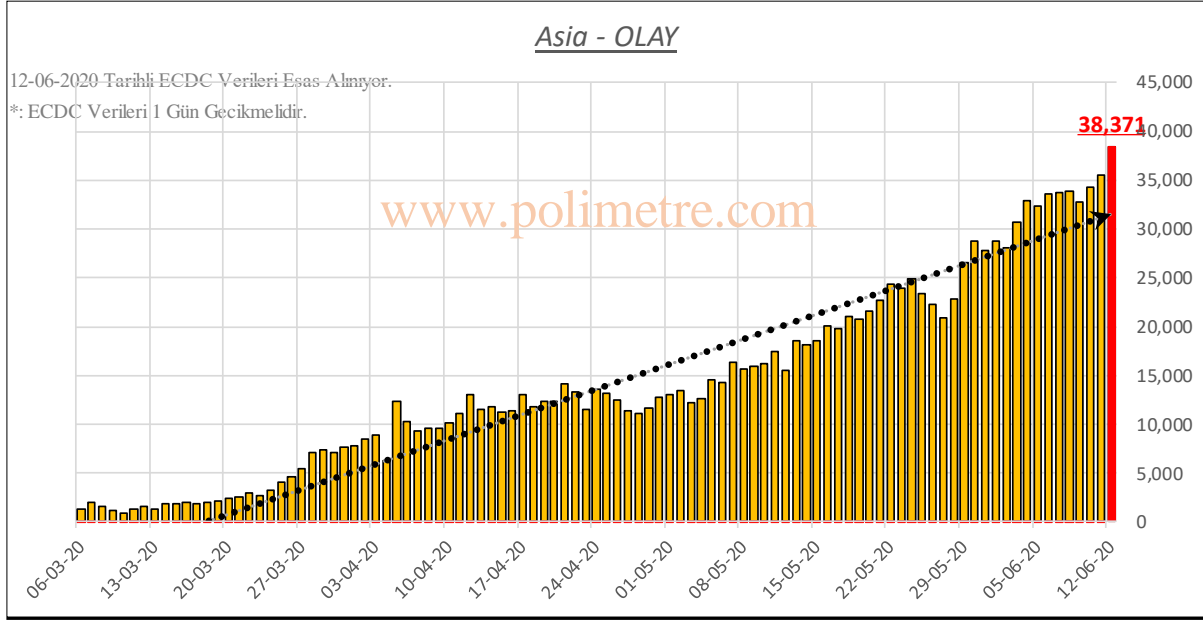

Şekil 11: Bugünkü ve Toplam Olay Sayılarında İlk Sıralardaki Ülkeler

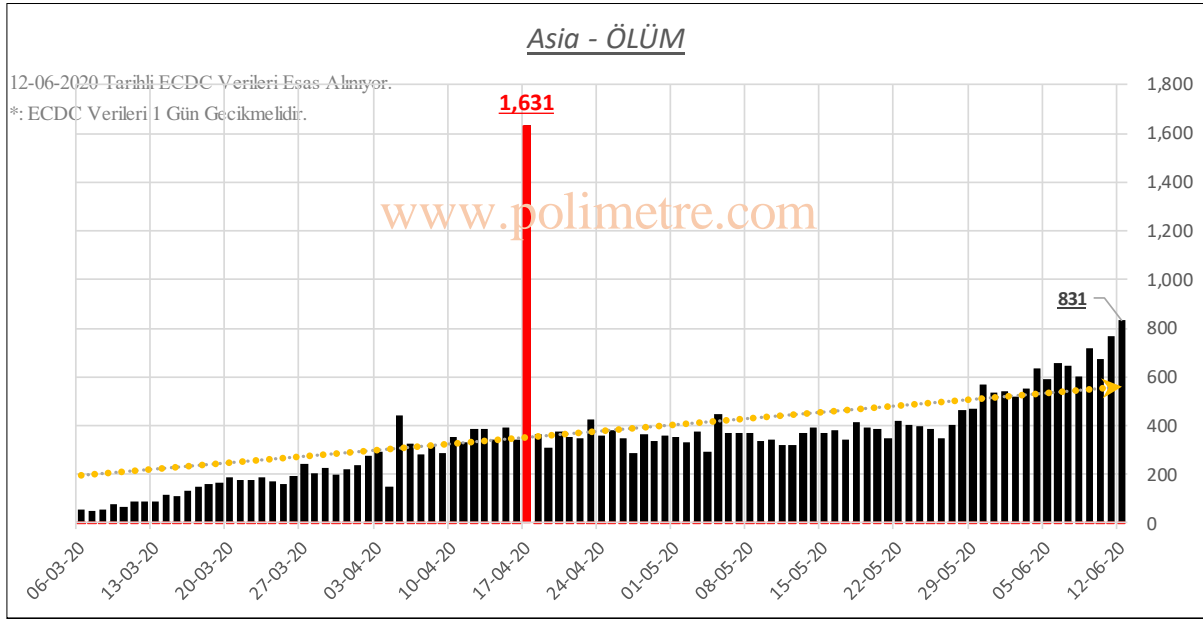

Şekil 12: Bugünkü ve Toplam Olay Sayılarında İlk Sıralardaki Ülkeler

ASYA

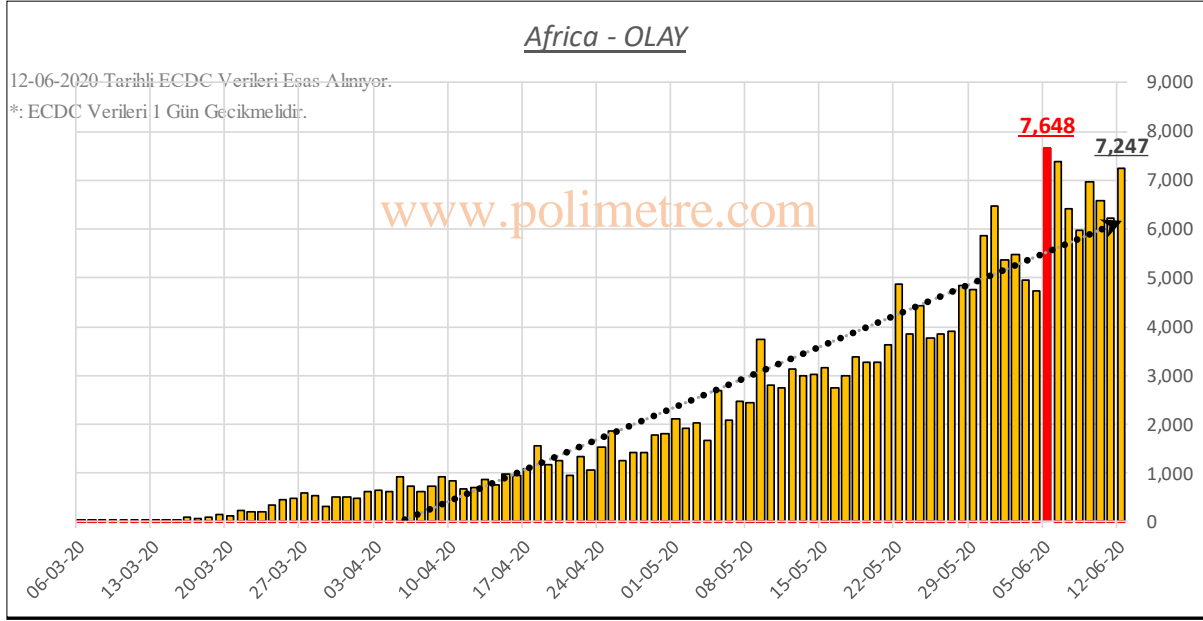
Şekil 13: Asyadaki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

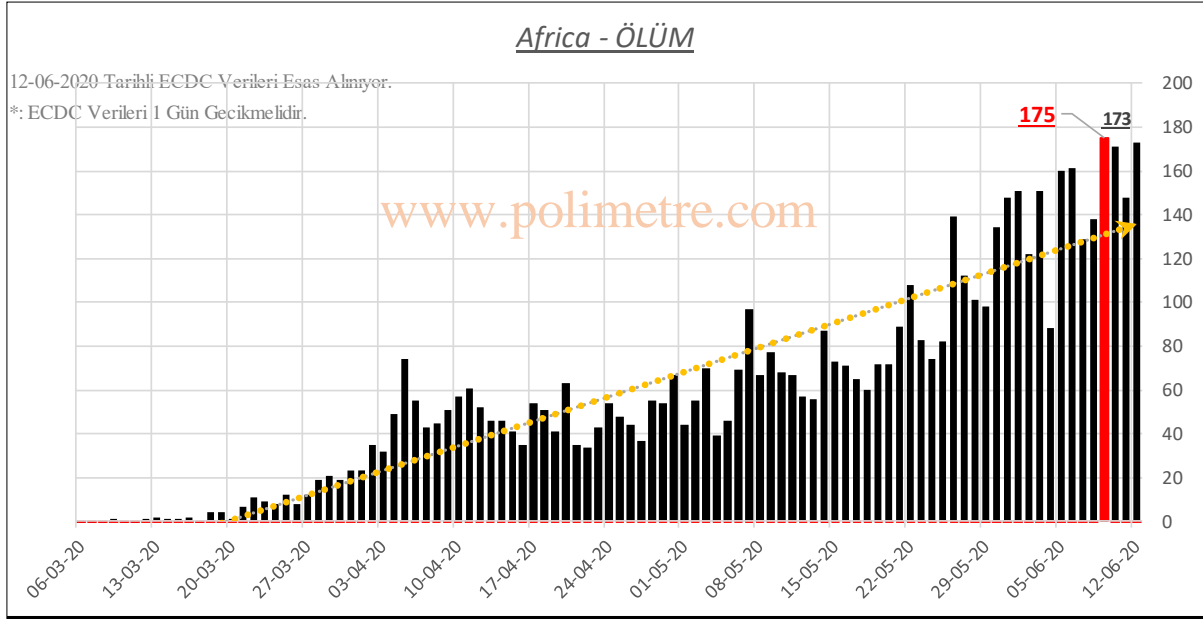
Şekil 14: Asyadaki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

Asya'da olaylar hızla artmaktadır (Şekil 13). Ölümler de artmaktadır (Şekil 14). Bugünkü olay sayısı (38,371) bugüne kadar gerçekleşen en yüksek sayıdır.

AFRİKA

Şekil 15: Afrika'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

Şekil 16: Afrika'daki COVID-19 Kaynaklı Olayların Zamana Dağılımı

Asya'da olaylar ve ölümler hızla artmaktadır (Şekil 13).

5-Haziran günü bugüne kadar ki en yüksek olay sayısına, 9-Haziran günü de bugüne kadar ki en yüksek ölüm sayısına ulaşılmış olması artışın devam edecek olmasını işaret etmektedir.

SONUC

1. Dünya genelinde COVID-19 kaynaklı olaylar hızla artmaktadır.
2. Artış özellikle Güney Amerika, Asya ve Afrika'da etkili olmaktadır.
3. Dünya genelinde toplam ölüm sayısında azalma gözlenmektedir.
4. Okyanusya Kıtasında son ölüm 28-Mayıs tarihinde rapor edilmiştir.
5. Yeni bir dalga gelmezse, 1 ay içinde Avrupa'da ölümlerin büyük ölçüde sona ereceği söylenebilir (Şekil 6).
6. Kuzey Amerika'da olaylar ve ölümler yavaş bir şekilde azalmaktadır.
7. Güney Amerika'da olaylar ve ölümler hızla artmaktadır. Henüz tepe noktasına ulaşılmamıştır.
8. Asya'da olaylar çok hızla, ölümler ise daha az hızla artmaktadır. Ölümlerin daha az hızla artmasının sebebi, birçok ülkenin olay raporlamakta daha rahat olması, ölümleri raporlamakta daha çekingen davranmaları olabilir.
9. Afrika'da olaylar ve ölümler hızla artmaktadır.
10. Birçok ülke ölümlerin önüne geçmekte, hastalığa yakalanmayı engellemekten daha fazla başarılı olmaktadır.
11. Önümüzdeki günlerde yüksek olay ve ölüm sayıları beklenen Brezilya, ABD, Rusya'nın yanı sıra,
 - a. Asya'dan; Hindistan, Pakistan, Suudi Arabistan, Bangladeş, İran, Katar, Irak, Bahreyn, Umman, Endonezya
 - b. Afrika'dan; Mısır, Güney Afrika Cumhuriyeti,
 - c. Güney Amerika'dan; Peru, Şili, Meksika, Arjantin'den yüksek yoğunluklarda olay ve ölüm sayıları gelebilir.
12. Bizim ülke olarak çıkartabileceğimiz ders, "Dünya'da bitmeden Türkiye'de bitmez" düşüncesinden yola çıkarak önlemlerden asla fedakarlık etmemektir.